DOMSTOLENS DOM
4. februar 1988 *

I sag 143/86,

angående en anmodning, som Circuit Court (Northern Circuit, County of Cavan) i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Johan Richard Alan East, Nigel Bruce Harrison og Geoffrey Michael Whittal Oakley, som indehavere af firmaet Margetts and Addenbrooke,

mod

Thomas Cuddy og Winifred Cuddy,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende dels fortolkningen af artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 til gennemførelse af Traktatens artikel 67 (EFT 1959-1962, s. 47), dels gyldigheden af Kommissionens beslutning af 3. december 1980, hvorefter Irland fortsat kan anvende visse beskyttelsesforanstaltninger i medfør af EØF-Traktatens artikel 108, stk. 3,

har

DOMSTOLEN,

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco som fungerende præsident, afdelingsformændene J. C. Moitinho de Almeida og G. C. Rodríguez Iglesias, dommerne T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, C. Kakouris, R. Joliet, T. F. O'Higgins og F. Schockweiler,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl

* Processprog: Engelsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

— Margetts and Addenbrooke ved advokatfirmaet Cormac D. Dunne & Co.,

— ægtefællerne Cuddy ved advokatfirmaet F. N. Murtagh & Co.,

— den irske regering ved Chief State Solicitor L. Dockery som befuldmægtiget,

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved D. R. Gilmour som befuldmægtiget,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 24. november 1987,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 24. november 1987

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse, indgået til Domstolens Justitskontor den 10. juni 1986, har Circuit Court (Northern Circuit, County of Cavan), i det følgende benævnt »Circuit Court«, i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt Domstolen en række præjudicielle spørgsmål, dels om rækkevidden og virkningerne af artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 til gennemførelse af Traktatens artikel 67 om frie kapitalbevægelser, som ændret ved Rådets direktiv 63/21 af 18. december 1962 (EFT 1963-1964, s. 5), dels om gyldigheden og rækkevidden af Kommissionens beslutning af 3. december 1980 om bemyndigelse til Irland til at anvende visse beskyttelsesforanstaltninger i henhold til Traktatens artikel 108.

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under en tvist mellem East, Harrison og Oakley, der driver vekselerervirksomhed i London under navnet »Margetts and Addenbrooke«, og ægtefællerne Cuddy, som er irske statsborgere og bor i Irland, om opfyldelse af en aftale om køb og salg af værdipapirer for de sidstnævnte på London Stock Exchange.

3 I årene fra 1982 til 1984 købte og solgte ægtefællerne Cuddy værdipapirer på London Stock Exchange gennem vekselererfirmaet Margetts and Addenbrooke. Det er ubestridt og fremgår af sagens akter, at der i alle tilfælde var tale om handler med aktier i irske selskaber med hjemsted i Irland, hvis aktier lyder på IRL og noteres både på børsen i Dublin og på London Stock Exchange. I juli 1984 var ægtefællerne Cuddy's konto hos vekselererfirmaet Margetts and Addenbrooke i debit med 5 080,30 IRL efter salg med tab af forskellige værdipapirer. Ægtefællerne Cuddy har afvist at betale dette beløb og er derefter af vekselererfirmaet blevet sagsøgt ved Circuit Court.

4 De sagsøgte har under sagen gjort gældende, at deres aftale med Margetts and Addenbrooke er ugyldig som stridende mod den irske valutalovgivning, mens det sagsøgende vekselererfirma gør gældende, at nævnte lovgivning er uanvendelig som stridende mod Rådets ovennævnte direktiv af 11. maj 1960.

5 På baggrund af denne tvist har den forelæggende ret anmodet Domstolen om en præjudiciel afgørelse af følgende fire spørgsmål:

»1) Giver artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 private rettigheder, som de kan påberåbe sig ved nationale retter i en medlemsstat?

2) I bekræftende fald, skal artikel 2, stk. 1, i nævnte direktiv fortolkes således, at private, der er bosat i en medlemsstat, har ret til at købe værdipapirer på en børs i en anden medlemsstat?

3) Er Kommissionens beslutning af 3. december 1980 om, at Irland fortsat kan anvende visse beskyttelsesforanstaltninger i medfør af EØF-Traktatens artikel 108, stk. 3, gyldig?

4) I bekræftende fald, kan Irland indføre restriktioner for irske valutaindlændinges ret til at handle med aktier i selskaber, der er registreret og har hovedsæde i Irland, på børsen i en anden medlemsstat?«

6 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, de relevante fællesskabsregler samt parternes indlæg for Domstolen henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Andet spørgsmål

7 Først bør der tages stilling til det andet spørgsmål, hvormed den nationale ret spørger Domstolen, om artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 skal anses for at omfatte sådanne køb af værdipapirer som dem, der har givet anledning til tvisten i hovedsagen.

8 Parterne i hovedsagen er med forskellig begrundelse enige om, at dette spørgsmål bør besvares bekræftende. Sagsøgeren har herved anført, at de omtvistede handler implicite tilhører de i artikel 2, stk. 1, omhandlede transaktioner, mens sagsøgte har anført, at de skal anses for »valutaindlændinges erhvervelse af udenlandske værdipapirer«, der udtrykkeligt er omfattet af direktivet, allerede fordi de værdipapirer, som har været genstand for disse transaktioner, ifølge irsk lovgivning er udenlandske værdipapirer.

9 Den irske regering og Kommissionen mener derimod, at handler af den pågældende art i medfør af direktivet fra 1960 med senere ændringer bør betragtes som valutaindlændinges køb af indenlandske værdipapirer, og at de derfor ikke er omfattet af direktivets artikel 2, stk. 1.

10 Det bemærkes, at ifølge artikel 2, stk. 1, i direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer »(udsteder) medlemsstaterne... generelle tilladelser til afslutning eller

gennemførelse af transaktioner samt til overførsler mellem valutaindlændinge i medlemsstaterne i forbindelse med de i bilag I, liste B til dette direktiv nævnte kapitalbevægelser«. Nævnte liste B omfatter følgende transaktioner:

»Valutaudlændinges erhvervelse af indenlandske værdipapirer, der handles på børser (med undtagelse af andele i kapitalanlægsinstitutters fælles formuer) og repatriering af realisationsprovenuet af disse værdipapirer

Valutaindlændinges erhvervelse af udenlandske værdipapirer, der handles på børser, og anvendelse af realisationsprovenuet af disse værdipapirer...«

11 Det er ikke de nationale lovgivninger, men definitionerne i de »Forklarende bemærkninger«, der findes som bilag til direktivet og udgør en uadskillelig del af dette, som må lægges til grund ved definitionen af begreberne »valutaindlændinge« og »indenlandske« eller »udenlandske« værdipapirer, som forekommer i disse bestemmelser.

12 Ifølge disse »Forklarende bemærkninger« er valutaindlændinge eller valutaudlændinge »Fysiske og juridiske personer som defineret i de i de enkelte lande gældende valutabestemmelser«. Det er ubestridt, at ægtefællerne Cuddy på det grundlag har haft status som valutaindlændinge i Irland.

13 Af de samme »Forklarende bemærkninger« fremgår, at »Værdipapirudstederens hjemsted er afgørende« for, om der er tale om indenlandske eller udenlandske værdipapirer. Det er desuden ubestridt, at de selskaber, hvis aktier har været genstand for de i sagen omtvistede transaktioner, havde deres hjemsted i Irland. Heraf følger, at disse værdipapirer efter direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer er irske værdipapirer.

14 Herefter må de transaktioner, der har givet anledning til hovedsagen, efter direktivet bedømmes som valutaindlændinges køb af indenlandske værdipapirer på et udenlandsk marked. Transaktioner af denne art forekommer ikke i liste B i bilaget til direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer.

15 Sådanne transaktioner kan desuden ikke anses for omfattet af direktivet implicite. Der er faktisk tale om transaktioner, der er forskellige fra de af direktivet omfattede, og som først er blevet liberaliseret ved Rådets direktiv 86/566 af 17. november 1986 (EFT L 332, s. 22), der er blevet vedtaget, efter at de omstændigheder, der har givet anledning til hovedsagen, udspillede sig.

16 Det andet spørgsmål skal derfor besvares således, at artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 med senere ændringer skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke omfatter køb af værdipapirer af den art, som har givet anledning til tvisten i hovedsagen, og som ifølge direktivet udgør valutaindlændinges køb på et udenlandsk marked af indenlandske værdipapirer.

De øvrige spørgsmål

17 Af besvarelsen af det andet spørgsmål fremgår, at transaktioner som de, der har givet anledning til tvisten i hovedsagen, ikke er blevet liberaliseret ved direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer, hvorfor den irske regering fortsat har haft kompetence til at regulere dem.

18 Herefter er der ingen genstand for den nationale rets øvrige spørgsmål vedrørende dels en eventuel »umiddelbar anvendelighed« af direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer, dels gyldighed og rækkevidde af Kommissionens beslutning af 3. december 1980, hvorefter Irland bemyndiges til at fravige visse bestemmelser i direktivet af 11. maj 1960 med senere ændringer gennem vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger. Det er derfor ufornødent at besvare dem.

Sagens omkostninger

19 De udgifter, der er afholdt af den irske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg ved Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagen i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Circuit Court (Northern Circuit, County of Cavan) ved kendelse af 10. juni 1986, for ret:

Artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv af 11. maj 1960 med senere ændringer skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke omfatter køb af værdipapirer af den art, som har givet anledning til tvisten i hovedsagen, og som ifølge direktivet udgør valutaindlændinges køb på et udenlandsk marked af indenlandske værdipapirer.

Bosco Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias

Koopmans Everling Bahlmann Galmot

Kakouris Joliet O'Higgins Schockweiler.

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 4. februar 1988.

P. Heim
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Præsident